

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

**ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻՆ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ
ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍՈՒԲՍԻԴԱՎՈՐՄԱՆ**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

- I. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻՆ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍՈՒԲՍԻԴԱՎՈՐՄԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
- II. ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍՈՒԲՍԻԴԱՎՈՐՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
- III. ԾՐԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
- IV. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ
- V. ԾՐԱԳՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ
- VI. ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍԿԵՐԸ
- VII. ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ
- VIII. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայումս գյուղատնտեսության զարգացմանը խոչընդոտում են մի շարք գործոններ, որոնցից կարելի է առանձնացնել գյուղատնտեսության վարման բարձր ռիսկայնությունը, գյուղացիական տնտեսությունների փոքր չափերը և հողաբաժինների մասնատվածությունը, խոշոր ապրանքային տնտեսությունների ցածր տեսակարար կշիռը, գյուղատնտեսությունում գործող տնտեսավարողների համատեղ գործունեության ոչ բավարար ընթացքը, արտադրական և շուկայական (ֆինանսական) ենթակառուցվածքների թերզարգացվածությունը: Նշվածի հետ մեկտեղ գյուղատնտեսության առջև ծառայած խնդիրներից է նաև տնտեսավարողների վարկավորման մատչելիության ցածր մակարդակը:

Առևտրային բանկերի կողմից հիմնականում տրամադրվող վարկերի բարձր տոկոսադրույքների պատճառով դրանք գրեթե անմատչելի են արտադրատեխնիկական բարդ պայմաններ և իրացման դժվարություններ ունեցող բազմաթիվ տնտեսավարողների համար, ուստի պետական հովանավորչական քաղաքականության իրականացումն անհրաժեշտ պայման է հանդիսանում գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների կարողությունների հզորացման, արտադրության ծավալների ընդլայնման և գյուղատնտեսական արտադրության մրցունակության բարձրացման համար: Դրա հետ մեկտեղ կարևորագույն խնդիր է վարկերի նպատակայնության մակարդակի բարձրացումը, վարկերի գումարի և վարկավորման ժամկետների ավելացման միջոցով դրանց նպատակաուղղումը տնտեսությունների խոշորացմանը, արդիական տեխնոլոգիաների ներդրմանը և տնտեսավարողների գիտելիքների մակարդակի բարձրացմանը:

I. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻՆ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍՈՒԲՍԻԴԱՎՈՐՄԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման միջոցով գյուղատնտեսությունում տրամադրվող վարկերի մատչելիության ծրագրերի փորձը հանրապետությունում առկա է:

2. Դեռևս 2008 թվականին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության N 706-Ն որոշմամբ ընդունվել էր «Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման փորձնական նախագիծը»: Նախագծի գործողության ժամկետը մինչև 2010 թվականի դեկտեմբերի 31-ն էր: Փորձնական նախագծով սուբսի-

դավորվել է ՀՀ Շիրակի մարզի Ամասիայի և Աշոցքի, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Ճամբարակի տարածաշրջանների 60 գյուղական և քաղաքային համայնքի գյուղատնտեսական գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին տրամադրված վարկերի տոկոսադրույքները: Սակայն տվյալ նախագծի ընդգրկման շրջանակը բավականին նեղ էր, այն ներառում էր գյուղական համայնքների գրեթե 7 տոկոսը, և նախագծով 2010 թվականի դեկտեմբերի 31-ից նոր վարկերի տոկոսադրույքներ չի սուբսիդավորվել:

3. Այնուհետև 2011 թվականին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի N 349-Ն որոշմամբ հաստատված «Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման կարգի» համաձայն հանրապետությունում 2011 թվականի ապրիլի 1-ից իրականացվել է վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագիր: Տրամադրվել են հայկական դրամով 14 % տոկոսադրույքով վարկեր մինչև 3.0 մլն դրամ գումարով 2 տարի ժամկետով: Սուբսիդավորվել է վարկերի տոկոսադրույքի 4 տոկոսային կետին, իսկ հանրապետության առավել կարիքավոր թվով 225 համայնքների վարկառուների վարկերի տոկոսադրույքի 6 տոկոսային կետին համարժեք մասը: Սկսած 2015 թվականից Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի փետրվարի 19-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի N 349-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» N 139-Ն որոշմամբ հանրապետության բոլոր համայնքների համար սահմանվել է տոկոսադրույքների 6 տոկոսային կետին համարժեք մասի սուբսիդավորում:

4. Յուրաքանչյուր տարի ծրագիրն իրականացվել է երկու փուլով հանրապետության բոլոր համայնքներում: Ինչպես մայր գումարի մարման, այնպես էլ տոկոսադրույքի վճարման համար արտոնյալ ժամկետ է սահմանվել առնվազն 6 ամիս: Ընդհանուր առմամբ, 2011 թվականի ապրիլի 1-ից մինչև 2017 թվականի հունիսի 30-ն ընկած ժամանակահատվածում տրամադրվել է շուրջ 127.5 հազար միավոր վարկ 106.4 մլրդ դրամ գումարով: Սուբսիդավորված գումարը կազմել է շուրջ 5.1 մլրդ դրամ:

5. Վերջին տարիներին գյուղատնտեսությունում գրանցված դրական տեղաշարժերը որոշակիորեն արդյունք էին նաև վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի իրականացման միջոցով վարկերի մատչելիության բարձրացման: Նշվածի հետ մեկտող ներկայումս կարևորագույն խնդիր է ինտենսիվ այգեգործության, տոհմային անասնաբուծության, արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման համար նպատակային վարկերի տրամա-

դրումը, որն ինչպես գումարի, այնպես էլ վարկավորման ժամկետների առումով պետք է բավարարի այլ պահանջներ:

II. ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍՈՒԲՍԻԴՎՈՐՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

6. Գյուղատնտեսության առջև ծառայած վերը նշված և այլ խնդիրների լուծման արդյունավետ միջոցներից է գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների վարկավորման մատչելիության բարձրացումը և վարկավորման պայմանների բարելավումը: Վերջինս հնարավորություն կընձեռի ընդլայնել գյուղացիական տնտեսությունների կարողությունները, բարձրացնել ոլորտի մրցունակությունը, նպաստել գյուղական համայնքների ամրապնդմանը, բարելավել գյուղական բնակչության կենսապայմաններն ու կյանքի որակը, բարձրացնել երկրի պարենային անվտանգության մակարդակը:

7. Առևտրային բանկերի կողմից տրամադրվող վարկերի բարձր տոկոսադրույքները հանդիսանալով լուրջ խոչընդոտ գյուղատնտեսությունում բազմաթիվ տնտեսավարողների գործունեության համար թելադրում են վարկավորման բնագավառում պետական հովանավորչական քաղաքականության իրականացման անհրաժեշտությունը, որի իրագործման արդյունքում նախադրյալներ կստեղծվեն գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների կարողությունների հզորացման, արտադրության ծավալների ընդլայնման և գյուղատնտեսական արտադրության մրցունակության բարձրացման համար:

8. Գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության, մթերման, վերամշակման և հաջորդ տարվա գյուղատնտեսական աշխատանքների նախապատրաստման, արտադրական կարողությունների ընդլայնման, նոր արդիական տեխնոլոգիաների կիրառման համար գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին խիստ անհրաժեշտ է ունենալ բավարար հիմնական և շրջանառու միջոցներ: Դրա ապահովման արդյունավետ մեխանիզմներից է նպատակային վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի իրականացման միջոցով վարկերի մատչելիության բարձրացումը:

9. Ոլորտին տրամադրվող վարկերի մատչելիության բարձրացման ներկայիս գործող ծրագրերում կիրառվող մեխանիզմները և պայմանները հնարավորություն են տալիս լուծելու գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների ընթացիկ խնդիրներ:

10. Ներկայումս խնդիր է վարկավորման պայմանների բարելավմանը, մասնավորապես՝ վարկավորման ժամկետների, տրամադրվող վարկի գումարի ավելացմամբ, սուբսիդավորվող տոկոսադրույքի մեծացմամբ ապահովել՝

1) վարկերի մատչելիության մակարդակի էլ ավելի բարձրացումը,

2) վարկերի նպատակաուղղումը տնտեսությունների խոշորացմանը, արդիական տեխնոլոգիաների ներդրմանը, տնտեսավարողների ուսուցմանը,

3) վարկառու տնտեսությունների հաշվառումը (ռեգիստրի վարումը),

4) տրամադրվող վարկերի արդյունավետության գնահատումը:

11. Նշված պայմանների ապահովումն էլ պայմանավորել է վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման գործող ծրագրի վերանայումը և նոր մեխանիզմներով ծրագրի իրականացումը:

III. ԾՐԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

12. **Ծրագրի հիմնական նպատակն է՝** հանրապետության ագրոպարենային ոլորտում զբաղված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների մասնակի սուբսիդավորման, վարկավորման պայմանների բարելավման միջոցով՝ վարկավորման մատչելիության մակարդակի բարձրացումը և արդյունքում տնտեսավարողների կարողությունների ընդլայնումը և արդիական տեխնոլոգիաների ներդրմանը նպաստումը:

13. Ծրագրի խնդիրներն են՝

1) վարկավորման պայմանների սահմանումն ըստ վարկավորման ուղղությունների՝ գյուղատնտեսական ընթացիկ աշխատանքների, կապիտալ ներդրումների, գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակման.

2) վարկավորման մեխանիզմների, սուբսիդավորման ձևի ու չափի հստակեցումը:

IV. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

14. Ծրագիրն ուղղվելու է ագրոպարենային ոլորտի զարգացման ծրագրերի վարկավորմանը:

15. Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորումը բովանդակային առումով ներառում է հետևյալ դրույթները՝

1) ծրագիրն իրականացվելու է Հայաստանի Հանրապետության բոլոր համայնքներում գործունեություն ծավալելու նպատակով.

2) ծրագիրն իրականացվելու է սկսած 2017 թվականի երրորդ եռամսյակից և շարունակվելու է հետագա տարիներին.

3) ծրագրի մասնակիցներն են գյուղատնտեսական գործունեություն իրականացնող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, առևտրային բանկերը կամ վարկային կազմակերպությունները (այսուհետ՝ Ֆինանսական կառույցներ), Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմի «Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի գյուղական ֆինանսավորման կառույցը (այսուհետ՝ ԳՖԿ).

4) վարկերը տրամադրվելու են Հայաստանի Հանրապետության դրամով. առավելագույնը 14 % անվանական տոկոսադրույքով, ընդ որում, վարկի հետ կապված ֆինանսական կառույցների ծառայությունների համար այլ վճարներ չեն գանձվում (կանխիկացման վճար, սպասարկման վճար, միջնորդավճարներ և այլն)՝ 3-10 մլն դրամ գումարի սահմաններում. Գյուղատնտեսության զարգացման հիմնադրամը (այսուհետ՝ Հիմնադրամ): Վարկերը կարող են տրամադրվել առանձին փուլերով.

5) վարկավորման ժամկետը սահմանվում է մինչև 5 տարի, ելնելով ներդրումների ուղղվածությունից (ներդրումների կառուցվածքում շրջանառու միջոցների տեսակարար կշիռը 30 % -ից ավելին կազմելու դեպքում վարկավորումը կիրականացվի մինչև 2 տարի ժամկետով, իսկ հիմնական միջոցների 70 % և ավելին կազմելու դեպքում վարկավորումը կիրականացվի մինչև 5 տարի ժամկետով).

6) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սոցիալական աջակցություն ստացող սահմանամերձ բնակավայրերի համար վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորումը կիրականացվի այնպիսի չափաքանակով, որպեսզի վարկերը տնտեսավարողներին տրամադրվեն 3 % տոկոսադրույքով, իսկ հանրապետության մնացած համայնքների համար սուբսիդավորումը կիրականացվի այնպիսի չափաքանակով, որպեսզի վարկերը տնտեսավարողներին տրամադրվեն 5 % տոկոսադրույքով.

7) ինչպես տոկոսադրույքի, այնպես էլ մայր գումարի համար կարող է սահմանվել արտոնյալ ժամկետ.

8) վարկի վաղաժամկետ վճարման դեպքում տույժեր և տուգանքներ չեն սահմանվում.

9) սուբսիդավորվող վարկերի տրամադրման նախապայման է համարվում Հիմնադրամի կողմից տնտեսավարողների նախնական ուսուցումը և հավաստագրի տրամադրումը.

10) տույժերը և (կամ) տուգանքները սուբսիդավորման ենթակա չեն.

11) սուբսիդավորման ենթակա տոկոսավճարի չափը հաշվարկվում է վարկի մնացորդի նկատմամբ.

12) վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորումն իրականացվում է վարկի մայր գումարի և վարկի տոկոսադրույքի չսուբսիդավորվող մասի փաստացի մարումների հիման վրա.

13) վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գործընթացը նախաձեռնում են Ֆինանսական կառույցները, որոնք տրամադրում են սույն ծրագրի պայմաններին համապատասխանող վարկեր.

14) վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը ԳՖԿ-ի կողմից փոխանցվում է ֆինանսական կառույցի համապատասխան հաշվին՝ տվյալ ֆինանսական կառույցի հայտի հիման վրա: Հայտի բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները սահմանվում են ԳՖԿ-ի և տվյալ ֆինանսական կառույցի միջև կնքվող պայմանագրով: Պայմանագրի օրինակելի ձևը մշակում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմի «Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի գյուղական ֆինանսավորման կառույցը՝ համաձայնեցնելով Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության հետ:

15) Ֆինանսական կառույցը վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման հայտը ներկայացնում է ԳՖԿ-ին՝ ամիսը մեկ անգամ, ոչ ուշ, քան հաջորդ ամսվա հինգերորդ աշխատանքային օրը: ԳՖԿ-ն պարտավոր է հայտը ստանալուց տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում բավարարել այն և վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը փոխանցել ֆինանսական կառույցի համապատասխան հաշվին, եթե հայտը բավարարում է ծրագրի պահանջներին:

16. Վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորումը դադարեցվում է հետևյալ դեպքերում՝

1) վարկառուի կողմից վարկը ոչ նպատակային օգտագործելու.

2) եթե առկա են տվյալ վարկի մասով վարկառուի մեկ տարվա (նախորդ 12 ամիսներ) կտրվածքով հանրագումարային վաթսուն օրվանից ավել ժամկետանց պարտավորություններ կամ Ֆինանսական կառույցի հանդեպ ունեցած ժամկետանց պարտա-

վորությունների հետևանքով՝ համաձայն 1999 թվականի ապրիլի 23-ին Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից հավանության արժանացած և 1999 թվականի հունիսի 4-ին Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից հաստատված «ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի» օբյեկտիվ չափանիշների վարկը ստանդարտ դասով դասակարգված չէ.

3) վարկառուի և ֆինանսական կառույցի միջև կնքված պայմանագրի վաղաժամկետ լուծելու.

4) տնտեսավարողի կողմից ներկայացված տեղեկություններում կեղծիքների հայտնաբերման.

5) վարկառուի և ֆինանսական կառույցի միջև կնքված պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում.

6) վարկառուի կողմից վարկի ոչ նպատակային օգտագործման և կեղծ տեղեկատվություն տրամադրելու դեպքերում մինչ այդ պահը տրամադրված սուբսիդավորման գումարը ենթակա է վերադարձման (սուբսիդավորված գումարի վերադարձը ԳՖԿ-ին իրականացնում էլ ֆինանսական կառույցը): Վերը նշված մնացած դեպքերում վարկի սուբսիդավորումը դադարեցվում է տվյալ վարկի մարման ժամանակացույցով սահմանված վարկի նախորդ մարման օրվանից սկսած:

V. ԾՐԱԳՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ

17. Ծրագրի մոնիթորինգն իրականացնում են ԳՖԿ-ն՝ ֆինանսական կառույցներից ներկայացված հայտերի վերլուծության և վարկառուների ընտրանքային ուսումնասիրությունների հիման վրա, ինչպես նաև Հիմնադրամը՝ վարկառու տնտեսավարող սուբյեկտներում ուսումնասիրություններ իրականացնելով:

18. Վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման հայտերի ամփոփման արդյունքում ԳՖԿ-ն և Հիմնադրամը ձևավորում են վիճակագրական տվյալների շտեմարան, որը ներառում է տոկոսադրույքը սուբսիդավորվող վարկերի մասին՝ ծրագրի իրականացման հետ կապված տեղեկատվությունը, արձանագրված խնդիրները և իրագործման դժվարությունները:

19. Վարկի տրամադրումից 2 ամիս անց Ֆինանսական կառույցի կողմից իրականացվում է նպատակային մոնիթորինգ, որից հետո տարեկան առնվազն մեկ անգամ իրականացվում է ֆինանսական մոնիթորինգ:

20. Ֆինանսական կառույցը Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության կողմից հաստատված ձևով հաշվետվություն է ներկայացնում ԳՖԿ-ին և Հիմնադրամին:

21. Վարկառուի կողմից վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ ներկայացված կեղծ տեղեկատվության ի հայտ գալու դեպքում Ֆինանսական կառույցն պարտավոր է վարկառուի գործող վարկը հանել վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրից և միակողմանիորեն փոփոխել վարկի տոկոսադրույքը, կիրառելով տվյալ Ֆինանսական կառույցում գործող գյուղատնտեսական կամ բիզնես վարկերի համար սահմանված ավելի բարձր տոկոսադրույք:

22. ԳՖԿ-ն պարտավոր է յուրաքանչյուր եռամսյակը մեկ անգամ ամփոփ հաշվետվություն ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմ:

23. Հաշվետվությունը պետք է պարունակի մանրամասն տեղեկատվություն ծրագրի ընթացքի մասին, այդ թվում՝

1) վարկերի մասին տեղեկատվություն՝ ըստ մարզերի համայնքների, վարկերի քանակը, գումարը, վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը՝ ըստ օգտագործման բնագավառի.

2) հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ տեղեկատվություն.

3) առաջարկություններ ծրագրի պայմանների բարելավման կամ կատարելագործման վերաբերյալ.

VI. ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍԿԵՐԸ

24. Ծրագրի հնարավոր ռիսկեր են համարվում՝

1) նախատեսված վարկային ռեսուրսների ոչ ամբողջական տեղաբաշխման հետևանքով վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման նախատեսված գումարներին համարժեք հայտերի բացակայությունը.

2) վարկային ռեսուրսների ոչ նպատակային օգտագործումը.

3) բնական աղետների, համաճարակների, կամ հիմնական միջոցների փչացման հետևանքով տրամադրված վարկային ռեսուրսների մայր գումարի վերադարձման և տոկոսադրույքի վճարման անհնարինությունը:

VII. ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ

25. Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությունը սուբսիդավորման գումարը ըստ տարիների ներառում է միջնաժամկետ ծախսային ծրագրերում և բյուջետային ծախսերի հայտի ձևով յուրաքանչյուր տարի ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն:

26. 2017 թվականին Ծրագրի իրականացման համար վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորվող գումարի հաստատված չափը կազմում է 1163.0 մլն դրամ, 2018-2021 թվականներին՝ յուրաքանչյուր տարի՝ 2030.8 մլն դրամ, որը տրամադրվելու է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից:

27. Ծրագրի պայմաններով նախատեսվում է 2017 թվականի երկրորդ կիսամյակում տրամադրել 7.5 մլրդ դրամի վարկեր: Մայր գումարի չափը 2018 թվականին կկազմի՝ 9392.4 մլն դրամ, 2019 թվականին՝ 10255.1 մլն դրամ, 2020 թվականին՝ 9249.8 մլն դրամ և 2021 թվականին՝ 9341.8 մլն դրամ (մայր գումարի, սուբսիդավորվող տոկոսադրույքի գումարի հաշվարկի արդյունքները կցվում են):

28. Ծրագրի համար պահանջվող գումարը տվյալ տարվա «Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքն ընդունելուց հետո փոխանցվում է ԳՖԿ-ի հատուկ հաշվին:

VIII. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

29. Ծրագրի հաջողության չափանիշներն են.

1) նախատեսված վարկային ռեսուրսների տեղաբաշխումը հանրապետության համայնքներում.

2) վարկերի նպատակային օգտագործումը.

3) գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի հավելածը, ռեսուրսների օգտագործման մակարդակի բարձրացումը:

30. Տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքի մասնակի սուբսիդավորման արդյունքում՝

1) կբարձրանա ոլորտում վարկունակ պահանջարկի մակարդակը, ինչը կհանգեցնի համախառն արտադրանքի աճին.

2) էականորեն կնվազեն բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ռիսկերը.

3) կբարձրանա գյուղատնտեսության ոլորտի ներդրումային գրավչությունը.

4) կընդլայնվեն գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների կարողությունները, սահմանված ժամկետում և պահանջներին համապատասխան կիրականացվեն գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության կազմակերպման աշխատանքները, հնարավորություններ կապահովվեն ագրոտեխնիկական պահանջների կատարման, անասնապահությունում գյուղատնտեսական կենդանիների տոհմային և մթերատու հատկանիշների բարելավման, արտադրության արդյունավետության բարձրացման համար.

5) կստեղծվեն հնարավորություններ գյուղատնտեսությունում արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման, տնտեսությունների խոշորացման, վարկառուների ռեեստրի վարման միջոցով վարկավորման առաջնահերթ խնդիրների բացահայտման համար.

6) տոկոսադրույքի սուբսիդավորմամբ մատչելի վարկերից 2017 թվականի երկրորդ կիսամյակում (երկրորդ փուլում) կօգտվի շորջ 1650, 2018 թվականին՝ 2100, 2019 թվականին՝ 2300 և 2020 թվականին՝ 2050 գյուղատնտեսությունում տնտեսավարող սուբյեկտ, ոլորտում մասնավոր ներդրումները կավելանան տարեկան միջին հաշվով 9.6 մլրդ դրամով, որը հնարավորություն կստեղծի շահառու տնտեսավարողների տնտեսությունների կայունացման, ընդլայնված ծավալներով արտադրության շարունակման և արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման համար:

Ծրագրի իրականացման համար պահանջվող մայր գումարի և սուբսիդավորվող տոկոսադրույքի գումարի հաշվարկի արդյունքները 3-10 մլն դրամ (միջինը 4.5 մլն դրամ) մայր գումարի և մինչև 7 տարի (միջինը 4 տարի) մարման ժամկետով վարկեր տրամադրելու դեպքում
(դրամ)

Տարի	Մայր գումար	Նոր ծրագիր 9% (11%*) սուբսիդավորման պայմաններում	Գործող ծրագիր 6% սուբսիդավորման պայմաններում	Ընդամենը սուբսիդավորման գումար
2017	7,500,000,000	0	907,732,847	907,732,847
2018	9,392,400,694	1,454,971,482	575,894,318	2,030,862,800
2019	10,255,084,610	1,982,841,949	48,023,852	2,030,862,800
2020	9,249,832,991	2,030,865,800	0	2,030,862,800
2021	9,341,832,264	2,030,865,800	0	2,030,862,800

* 11% սուբսիդիան հաշվարկված է սոցիալական աջակցություն ստացող համայնքների համար: